

פרשת שמות

ויהי כל נפש יצאי ירך יעקב שבעים נפש ויוסף היה במצרים (א, ה)

וברש"י והלא הוא ובניו היו בכלל שבעים ומה בא ללמדנו, וכי לא היינו יודעים שהוא היה במצרים, אלא להודיעך צדקתו של יוסף, הוא יוסף הרועה את צאן אביו. הוא יוסף שהיה במצרים ונעשה מלך ועומד בצדקתו.

ויש להקשות מדוע השוה רש"י את צדקותו בעת מלכותו, לצדקותו שהיתה בעת רעיית הצאן, והרי היה לו לומר שנהג כפי שהיה בבית אביו שהתנהג בצדקותו.

ובשפתי חכמים פירש דבא לומר דאף בהיותו רועה צאן, שבדרך כלל חי את חייו בדלות ועניות, ואף בהיותו מלך שיש לו כל, שבשניהם עומד הוא בנסיונות היכולים להביא אותו לידי עבירה, בכל זאת לא עשה כן, וזוהי מעלתו, וצ"ב כוונתו בזה.

ונראה, שהרי הרמב"ן כתב שהאבות הקדושים אברהם יצחק ויעקב היו רועי צאן, וכן מצינו במשה רבינו שנאמר (להלן ג, א) ומשה היה רועה את צאן יתרו חתנו כהן מדין וינהג את הצאן אחר המדבר, ואף בדוד המלך מצינו שהיה רועה צאן אביו.

וטעם הדבר ששימשו אבותינו ברעיית הצאן י"ל, שהיות וחשקו האבות הקדושים להתקרב להשי"ת כדי שתהיה מחשבתם דבוקה רק בו יתברך, נצטרכו להתרחק מבני האדם ולהתקרב לבוראם, והדרך הטובה ביותר לעשותה הוא בהבדלות מבני האדם בהיותם בדד, שאז יכולים יותר לידיבק רק בהשי"ת.

מעתה י"ל דזהו שאמר רש"י בבואו לספר לנו את מעלתו של יוסף, דאף בהיותו מלך ומחמת כך היה מעורב בין אנשים רשעים, ולא היה בדד עם בוראו, התנהג יוסף כפי שהתנהג בהיותו רועה צאן כשהיה בדד מבלי שהפריע לו איש, שכל העת היתה מחשבתו דבוקה בהשי"ת.

מקור: רבי מרדכי מן